

AUTORITEIT PERSOONSgegevens

Nederlandse Zorgautoriteit
t.a.v. mevrouw G. Engwirda
Postbus 3017
3502 GA Utrecht

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Hoge Nieuwstraat 8, 2514 EL Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

Datum
8 juli 2024

Ons kenmerk
z2024-007838

Uw brief van
29 februari 2024

Contactpersoon
070 8888 500

Uw kenmerk
0481514/1520424

Onderwerp
Sectorale regelingen declaratievoorschriften

Geachte mevrouw Engwirda,

Bij brief van 29 februari 2024 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geraadpleegd over een 20-tal (concept)sectorale NZa-regelingen. U geeft aan dat deze aanbidding 'in bulk' plaatsvindt omdat het hier gaat om in hoge mate vergelijkbare regelingen die 'standaard' bepalingen bevatten over de door zorgaanbieders bij de declaratie aan ziektekostenverzekeraars te verstrekken persoonsgegevens. De gegevensverwerkingen die volgen uit de regelingen zijn daardoor vergelijkbaar.

De AP heeft enkele aanmerkingen op de concepten die aanpassing van de tekst en van de toelichting vereisen.

Hoofdlijn

- Onderbouwing van de noodzaak van verwerking van door de Nza gespecificeerde persoonsgegevens voor de uitvoering van de wet is te generiek. De toelichting heeft aanvulling met de bij het bepalen hiervan gehanteerde kaders en/of criteria. Daarvan afwijkende specifieke bepalingen kunnen en moeten dan in aanvulling daarop worden toegelicht.
- De specificatie van de aard en omvang van verplicht te verstrekken gegevenssets moet limitatief geformuleerd zijn.
- De bepalingen inzake declaratie bij 'onderlinge dienstverlening' behoeven aanvulling.

Datum
8 juli 2024

Ons kenmerk
z2024-007838

Strekking van de Regelingen

Inhoudelijk voorzien de Regelingen – voornamelijk – in een specificatie en concretisering van welke persoonsgegevens bij de declaratie door de zorgaanbieder moeten worden verstrekt aan ziektekostenverzekeraars. Daarnaast bevatten sommige van die Regelingen ook nog een specificatie van persoonsgegevens die door de zorgaanbieder in de administratie moeten worden verwerkt. En is in sommige van de Regelingen ook sprake van een specifieke situatie en/of taak van de NZa die specifieke(-re) gegevensverwerking noodzakelijk maakt.

Wetgevingstoets

Onderbouwing noodzaak van aard en omvang van aan de bij de declaratie aan te leveren gegevenssets
In de toelichting bij de Regelingen wordt volstaan met de stelling dat sprake is van een noodzaak tot verwerking van de – in de Regelingen gespecificeerde – gegevenssets, zonder dat dit verder wordt onderbouwd. Ook wordt niet voorzien in een verdere uitleg over en onderbouwing van de gemaakte verschillen in hetgeen voor verschillende sectoren wordt voorgeschreven qua aard en omvang van te verstrekken persoonsgegevens. De AP constateert dat in de toelichting(-en) bij de Regelingen niet (verder) wordt toegelicht waarom voor de specifieke sector c.q. zorgvorm een bepaald type verplichting wordt opgelegd en dat ook niet verder wordt onderbouwd waarom dit type verplichting in de betreffende sector noodzakelijk is voor de uitvoering van de wet. De NZa voldoet zo niet aan een op haar rustende verantwoordelijkheid om inzichtelijk te maken en te onderbouwen dat de in de Regelingen opgenomen specificaties en concretisering van de (wettelijke) verplichting van zorgaanbieders tot verstrekking noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de wet. De nu gegeven toelichtingen en verwijzingen naar taken op grond van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) zijn daarvoor te generiek. De NZa biedt zo onvoldoende inzicht in de (ongetwijfeld bij de NZa intern opgestelde en gehanteerde) kaders met criteria voor de bepaling van de aard en omvang van de onderscheiden declaratiesets.

De AP concludeert de toelichting moet worden aangevuld met de hoofdlijnen van het algemeen ter zake gehanteerde beleidskader en de daarin opgenomen criteria. Daarvan afwijkende specifieke(-re) bepalingen voor een bepaalde sector kunnen en moeten in aanvulling daarop worden toegelicht.

Afbakening van verplichtingen

Bij de specificatie van de verplicht bij de declaratie te verstrekken persoonsgegevens worden veelvuldig formuleringen zoals 'minimaal' of 'in ieder geval' gebruikt. Dat suggereert ruimte voor eventuele verstrekking van 'meer persoonsgegevens'. In algemene zin eist het Hof van Justitie van de EU in het licht van de Handvest dat wetgeving met betrekking tot verwerking van persoonsgegevens duidelijk en nauwkeurig is en dat de toepassing ervan voorspelbaar is voor (in dit geval) de patiënt. Een bepaling die enkel een soort minimum geeft voldoet hier niet aan. Ook gelet op de op de zorgaanbieder rustende geheimhoudingsplicht is een limitatief omschreven verplichting tot gegevensverstrekking, die zonder toestemming van de patient kan plaatsvinden, aangewezen.

Datum
8 juli 2024

Ons kenmerk
z2024-007838

De AP concludeert dat de in de Regelingen opgenomen specificaties van bij declaraties te verstrekken gegevens limitatief moeten worden opgesomd.

Basis voor gegevensverstrekking bij 'onderlinge dienstverlening'

De Regelingen bevatten bepalingen over de wijze van declaratie bij onderlinge dienstverlening door zorgaanbieders. Deze bepalen weliswaar dat uitsluitend de zgn 'opdrachtgevende zorgaanbieder' de declaratie mag indienen, maar in die de Regelingen wordt niet voorzien in een expliciete verplichting voor de 'uitvoerende zorgaanbieder' om daartoe benodigde persoonsgegevens aan te leveren bij die 'opdrachtgevende zorgaanbieder'. In verband met de op die 'uitvoerende zorgaanbieder' rustende geheimhoudingsplicht is zo'n expliciete bepaling noodzakelijk.

De AP concludeert dat de NZa moet voorzien in een expliciete bepaling om daarmee een solide basis te scheppen voor de onderlinge gegevensverstrekking ten behoeve van de declaratie in dergelijke situaties.

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

Openbaarmaking

Deze wetgevingstoets wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Aleid Wolfsen
voorzitter

Datum
8 juli 2024

Ons kenmerk
z2024-007838

-Bijlage

--*--

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (geschiktheid);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (subsidiariteit);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (proportionaliteit);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (rechtszekerheid);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (inhoudelijke en procedurele waarborgen) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (verbindendheid naar nationaal recht).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen rechtmatig, behoorlijk en transparant moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinden; en
- (c) verwerkingen toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is.

--*--